

Слатвінський Максим Анатолійович
к.е.н, професор Уманського державного педагогічного університету імені
Павла Тичини, Україна

ВПЛИВ ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ НА ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) розглядаються, основним чином, як джерело підвищення продуктивності економіки, її інноваційності, економічного розвитку та стабільності [1]. Це зумовлює необхідність вивчення можливостей їх залучення в економіку та пошуку напрямів відповідної державної інвестиційної політики. В цьому контексті варто виявити чинники, що впливають на залучення ПІІ, зокрема політико-економічні ризики.

Прозоре та передбачуване регулятивне середовище, насправді, стимулює економічне зростання шляхом сприяння вітчизняним та зарубіжним інвестиціям, тоді як нерозвиненість державних інституцій і високий ризик країни є чинниками, які негативно впливають на обсяги інвестицій в економіку [2]. Однак, розробка механізму залучення ПІІ потребує більш глибоких знань про чинники, що впливають на них.

З цією метою найбільш репрезентативним є використання ICRG рейтингу PRS Group [3], перевагою якого є детальний опис показників політичних, фінансових і економічних ризиків (22 показники за трьома категоріями ризику) близько 100 країн світу, що в поєднанні з інформацією про обсяги ПІІ в них дозволяє виявити дію політико-економічного ризику на залучення ПІІ.

На основі детального аналізу вище згаданих показників можна стверджувати, що високий політичний ризик абсолютно негативно впливає на ПІІ, тоді як такий вплив високого економічного ризику є значно меншим.

Складові політичного ризику: політична стабільність, соціально-економічні умови, інвестиційний клімат, внутрішні та зовнішні збройні конфлікти, релігійні та етнічні конфлікти, корупція, розвиток демократії, – найбільше впливають на ПІІ. Зокрема, соціально-економічні умови, інвестиційний клімат та зовнішні збройні конфлікти є найвагомішими складовими політичного ризику, тоді як правопорядок, військове втручання у вирішення внутрішніх конфліктів і розвиненість демократії є незначними.

З іншої сторони, серед восьми складових економічного ризику, тільки стабільність валютного курсу має статистично значущий вплив. Поточні рахунки торговельного та платіжного балансу, зовнішній борг (у % до ВВП), чиста міжнародна ліквідність негативно впливають лише в окремих випадках.

Інші показники економічного ризику, які, зазвичай, визначають як вагомі при виробленні державної політики із залучення ПІІ не є такими. Зокрема, показники обслуговування зовнішнього боргу, середньорічний рівень інфляції та бюджетний дефіцит (у % до ВВП) не мають жодної залежності із обсягами ПІІ.

Таким чином, іноземні інвестори, в першу чергу, при прийнятті рішення про інвестування розглядають політичні ризики в приймаючій країні, тоді як економічні ризики з їх погляду можуть бути нівельовані залученням додаткових інвестицій на фоні стабільного політичного середовища. Тому приймаюча ПІІ країна повинна визначити національну стратегію стосовно них, приділяючи більше уваги забезпеченню політичної стабілізації, вирішенню внутрішніх конфліктів та налагодженню міжнародного партнерства, що сприятиме включенню у міжнародні ринки капіталу.

Список використаних джерел

1. Навроцька Н. А. Дуалізм впливу прямих іноземних інвестицій на приймаючі країни / Н. А. Навроцька // Бізнес-інформ. – 2012. – №1. – С. 67-71.
2. Глуха Г. Я. Прямі іноземні інвестиції у контексті економічного зростання / Г. Я. Глуха // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – №1. – С. 113-121.
3. The PRS Group [Online]. – Available at: <http://www.prsgroup.com/>